

Testning

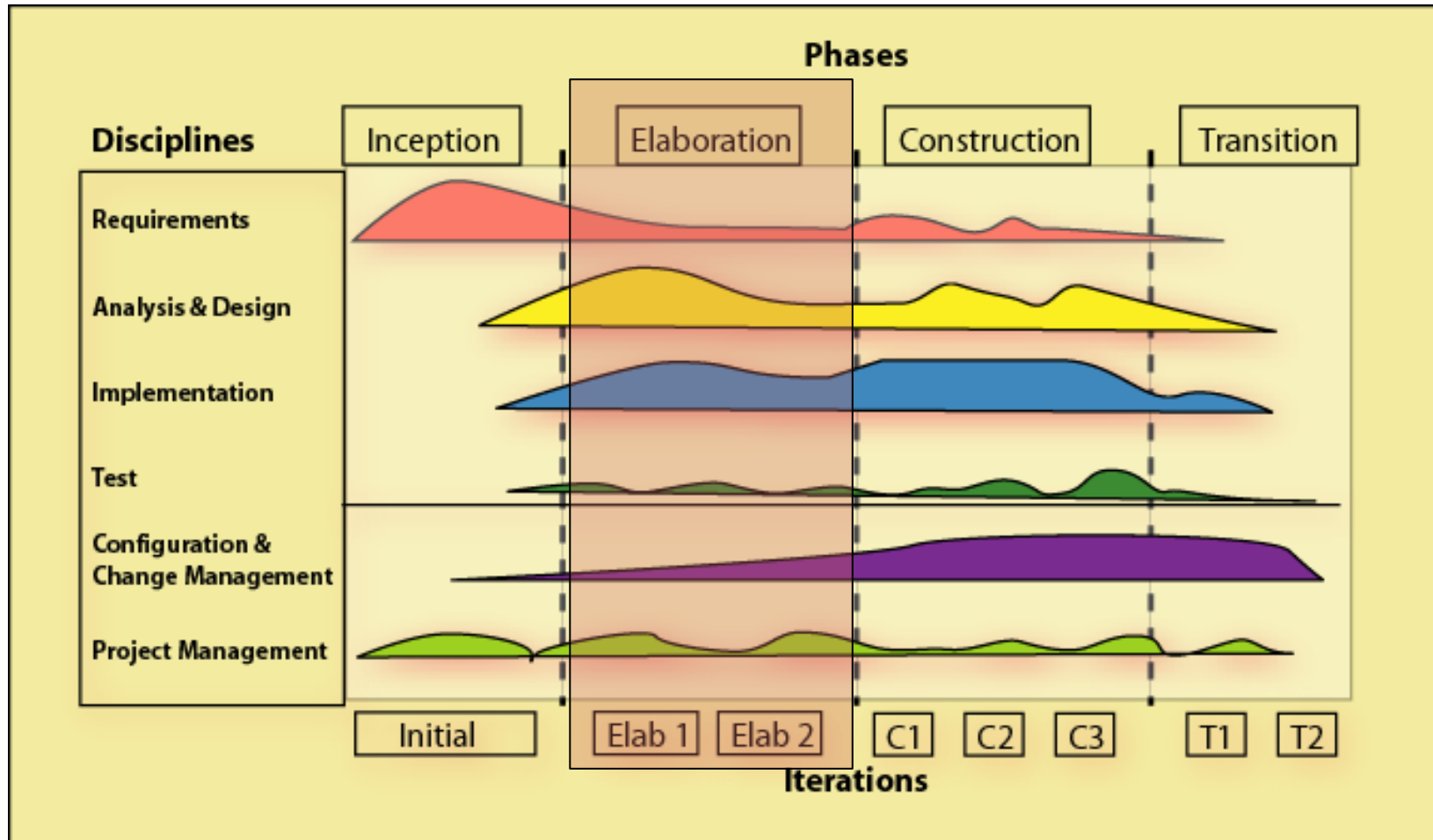
1DV404, HT14

Jesper Andersson

Kap 21 + Testing Primer

UP – Faser

Elaboration

- ✓ **Syfte:** Fastställa och validera en basarkitektur för systemet vilket ger en stabil grund för den största delen av utvecklingsarbetet i nästa fas.
- ✓ **Krav**
 - Få en mer detaljerad förståelse av kraven.
 - Få en fördjupad förståelse för de kritiska krav som valideras av arkitekturen → T. ex. förstå hur de samverkar
- ✓ **Design**
 - Designa, implementera, och *validera* → fastställa basarkitekturen.
 - Basarkitektur: Ett skelettsystem, med “kritisk funktionalitet”
- ✓ **Riskhantering**
 - Mildra de mest kritiska riskerna
 - Följd av **tester** av arkitekturen.

Testning

- ✓ Testningens huvudsakliga syfte är att **reducera risker**.
- ✓ Osäkerhetsfaktorer inom utvecklingen av ny programvara kan få ett projekt att spåra ur.
- ✓ Även mindre risker kan orsaka förseningar
- ✓ Genom att kontinuerligt testa och lösa påkomna problem kan man
 - Identifiera risknivåer.
 - Fatta väl underbyggda beslut
 - Därmed reducera osäkerhet och risker och få bort fel.

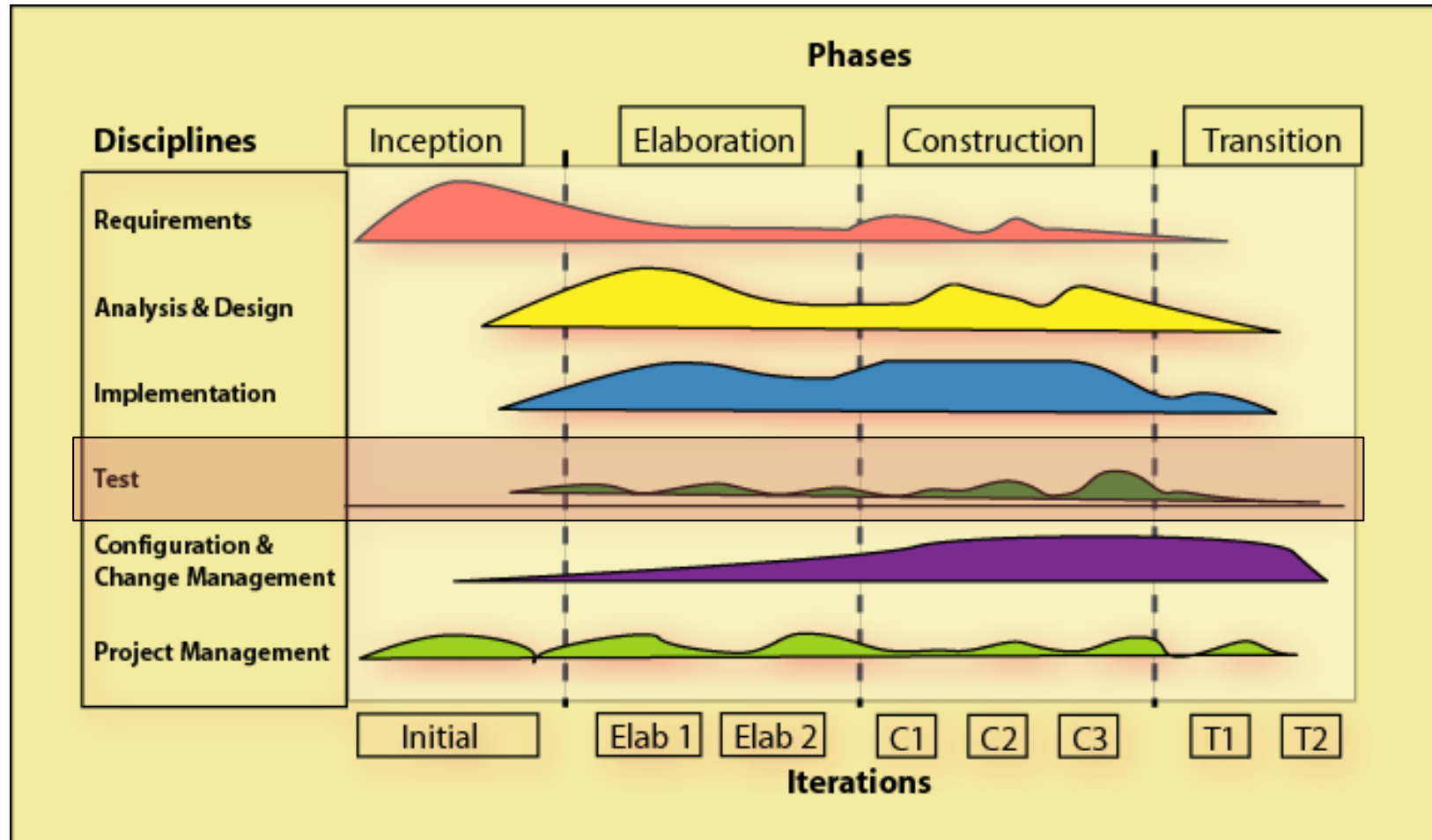
Verifiering & Validering

- ✓ Testning kan delas in i *Validering* och *Verifiering*
- ✓ Validering
 - Validering är en extern **Kvalitetssäkringsprocess**
 - Fråga till kunden: “*Bygger vi rätt system?*”
- ✓ Verifiering
 - Verifiering är en intern **Kvalitetskontroll**
 - Fråga: “*Bygger vi systemet rätt?*”

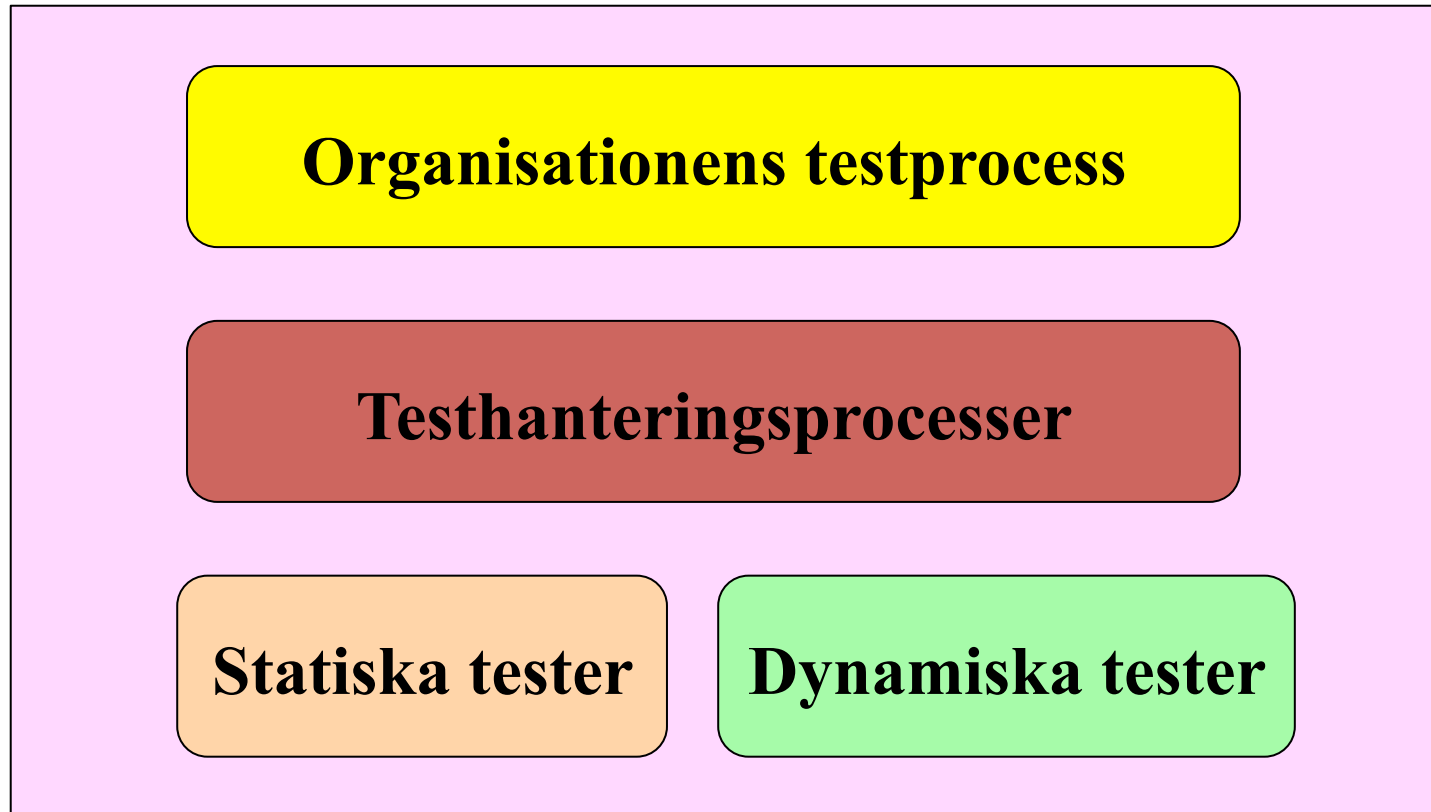
Exempel: Verifiering kontrollerar att något är “internt korrekt”, exempelvis verifierar testning att mjukvaran är korrekt enligt kravspecifikationen”, men inte att kraven i sig är de rätta!

UP – Testning

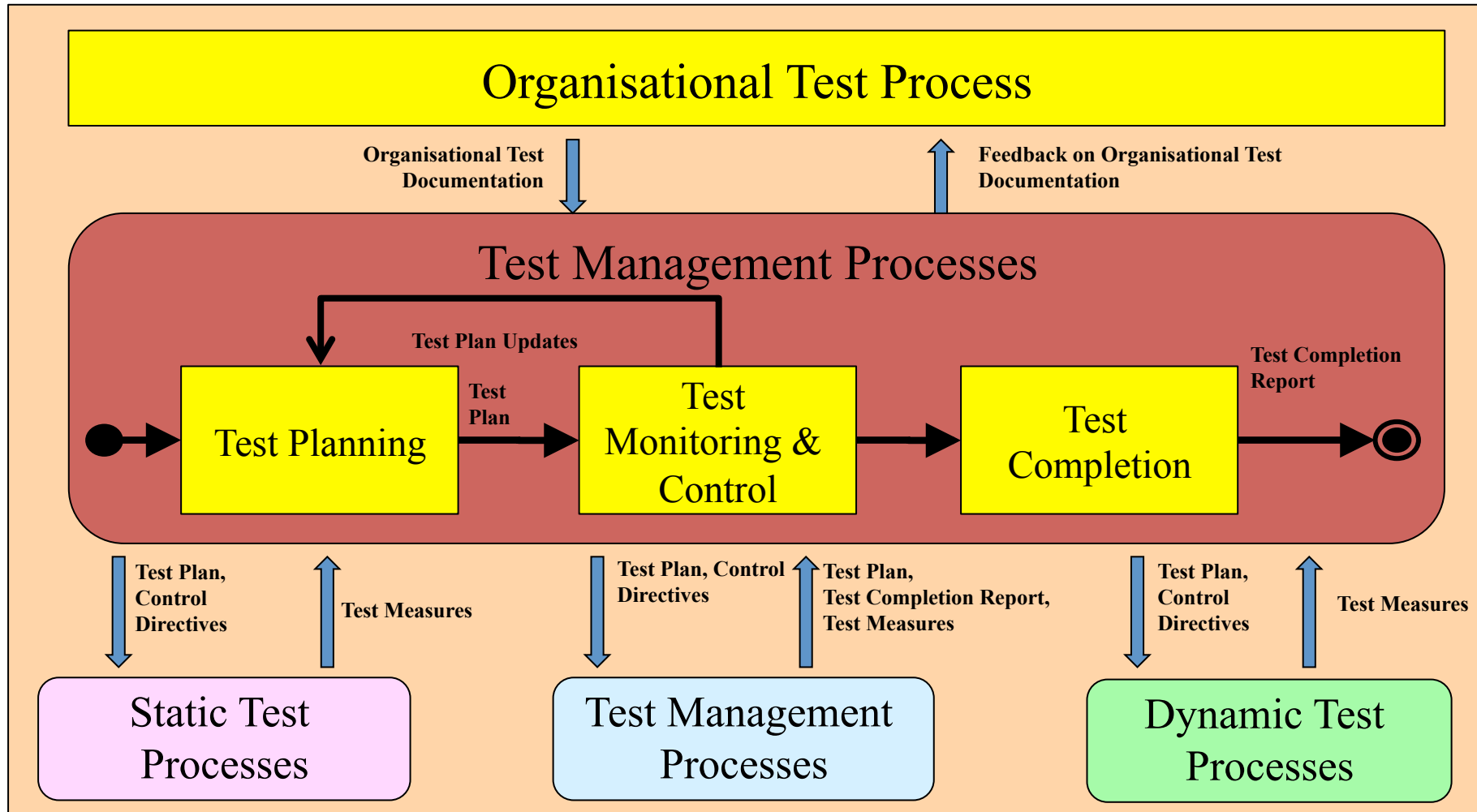
Testprocesser – ISO29119 (jmf. med UP)

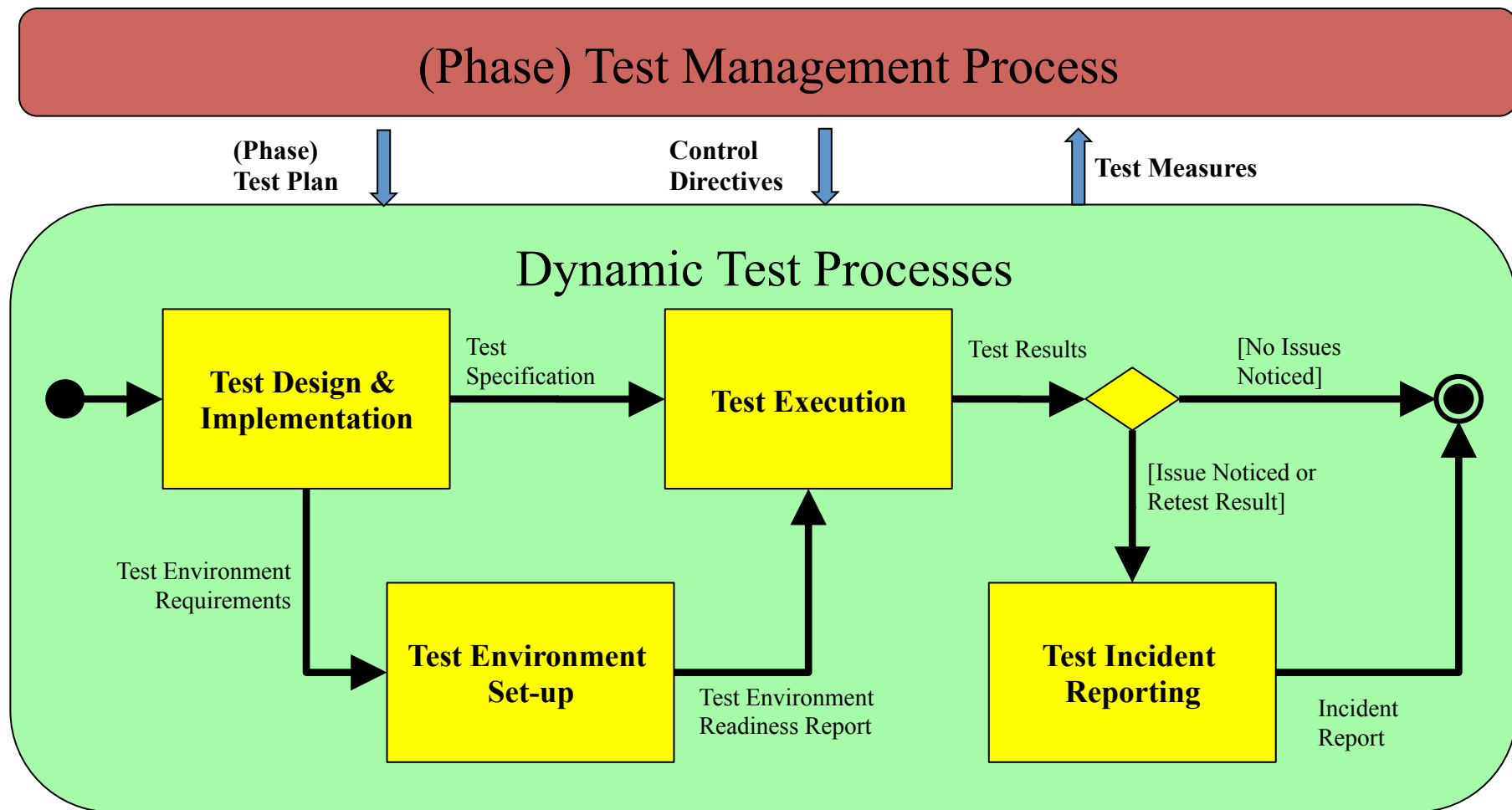
Integritet!!!

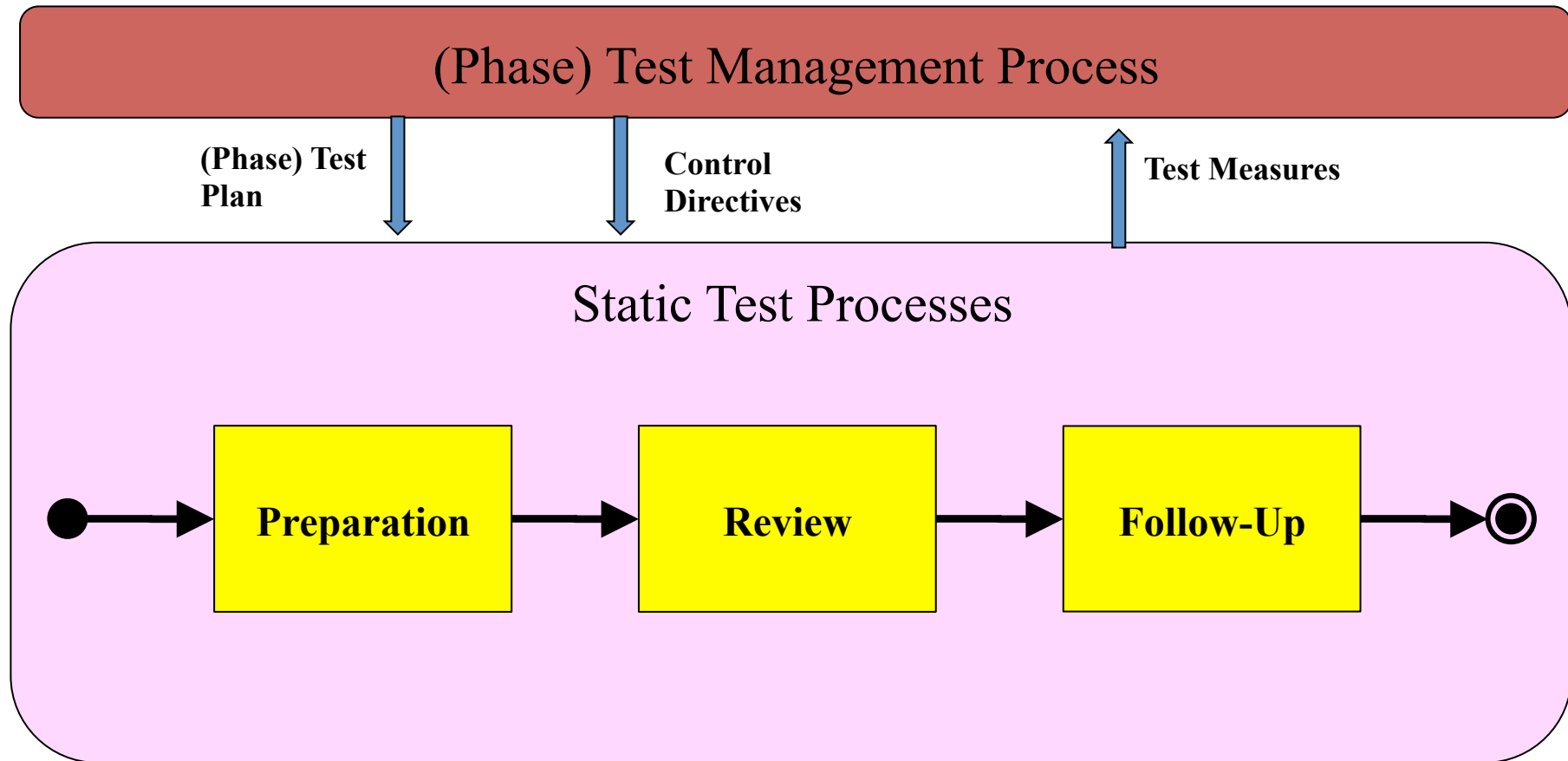
Testhanteringsprocessen

Dynamiska tester

Statiska tester

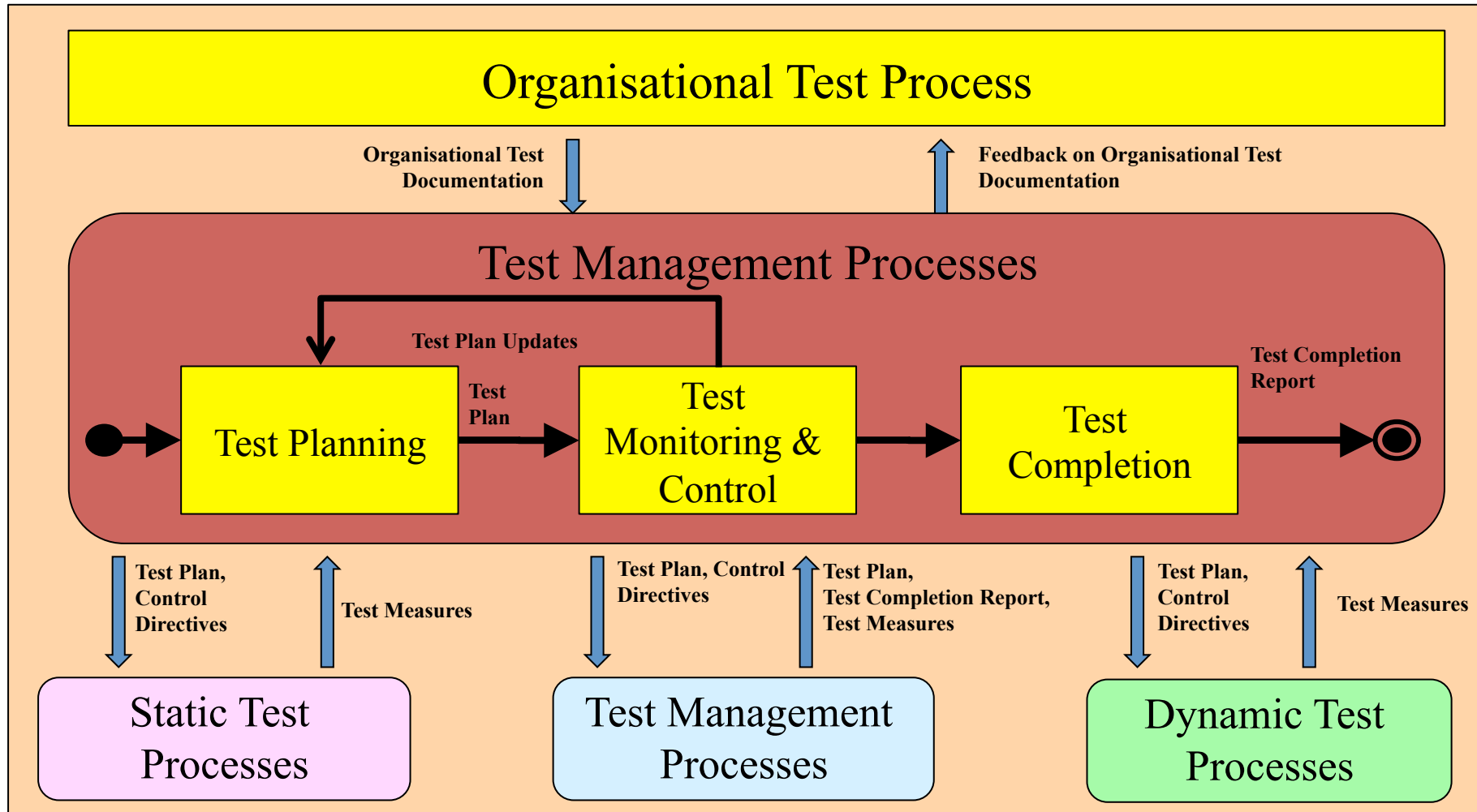
Testning

- ✓ Testning **utförs** i alla faser
- ✓ Testning kan ses som ”**destruktiv**” aktivitet – *syftet är att generera fel*
- ✓ Testning kan ses som en ”**konstruktiv**” aktivitet – *påvisa att något är korrekt*

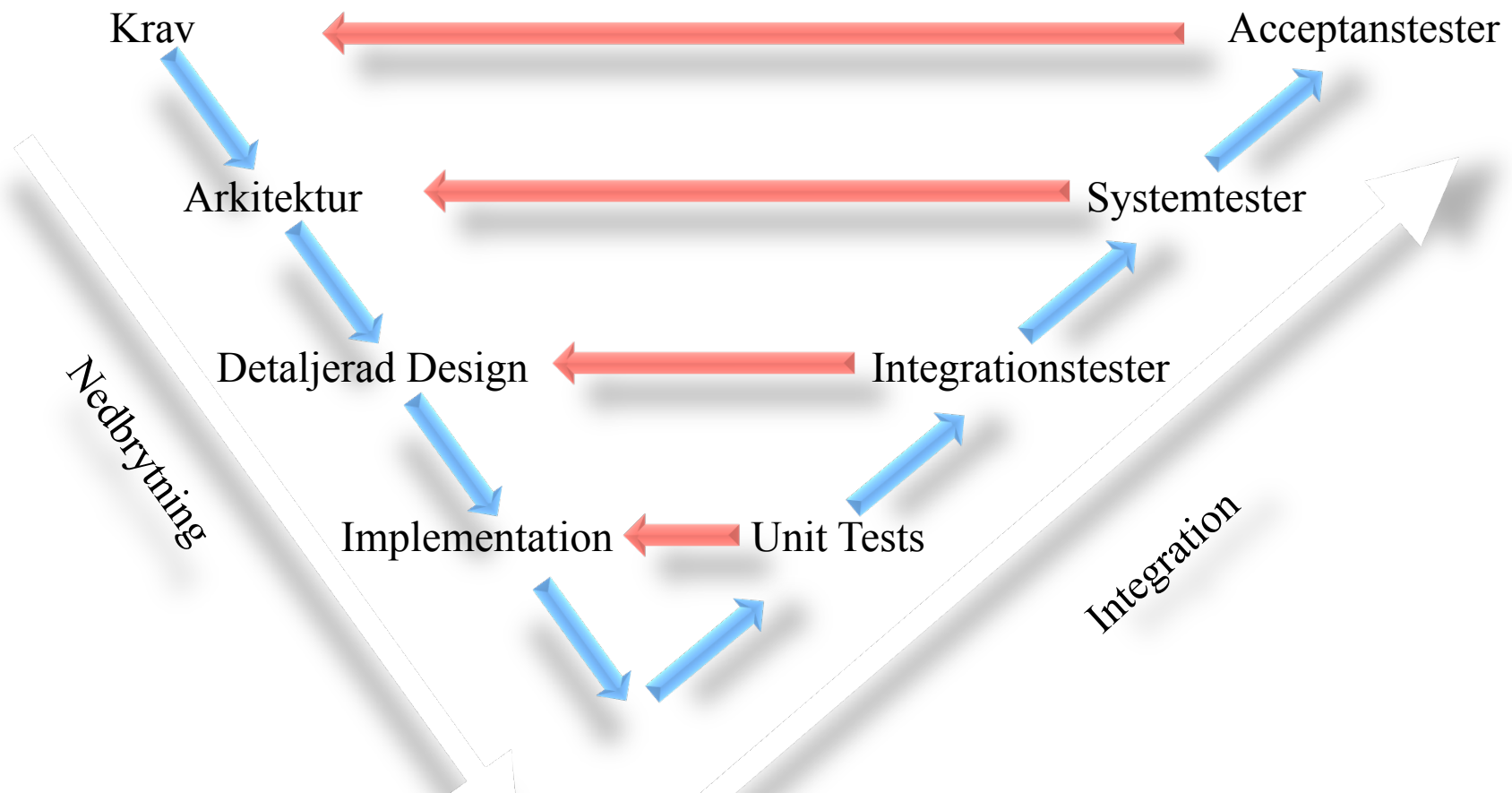
- ✓ Testning av system → Systemintegritet
 - Testning måste ske systematiskt.
 - Måste planeras
 - Måste genomföras på ett strukturerat och kontrollerat sätt

Testhanteringsprocessen

Test nivåer – V-Modellen

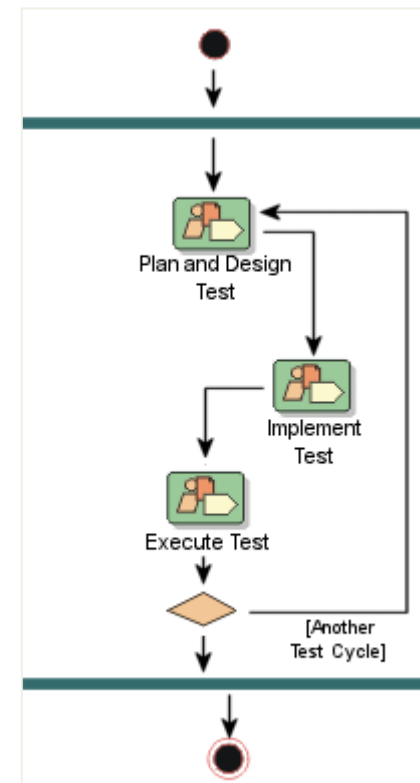

“Vattenfallsliknande” modell. Måste överföras till en iterativ, inkrementell, modell!

UP - Testning

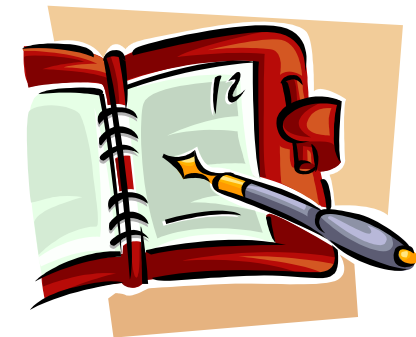
- ✓ *Testdisciplinen* fungerar som en tjänst till flera andra discipliner.
- ✓ Nyckelaktiviteter:
 - Identifiera och dokumentera kvalitetsdefekter i mjukvaran.
 - Ge rekommendationer avseende den mjukvarans kvalitet.
 - Validera de *antaganden* som görs i krav, analys och design-faserna med hjälp av demonstrationer.
 - Validera mjukvarans funktioner.
 - Verifiera att kraven implementerats korrekt.

Planera testprocessen

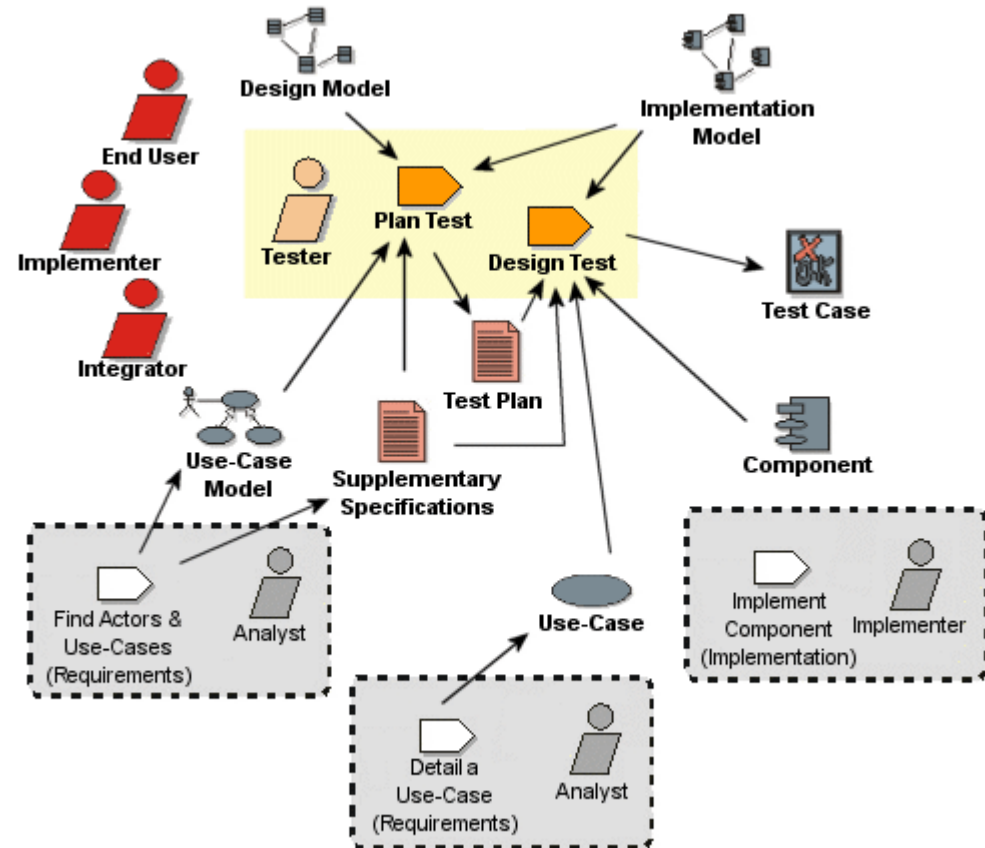
- ✓ En planering måste besvara följande frågor
 - Varför testar vi?
 - Vad behöver testas?
 - Vem skall testa
 - Hur skall vi testa?
 - Hur skall vi dokumentera?

- ✓ Planeringen kan påbörjas direkt i projektet
- ✓ Utgångspunkten är kravspecifikationen

Testplanering

- ✓ Plan
 - Identifiera testkraven
 - Riskbedömning
 - Arbeta fram en teststrategi
 - Identifiera resurser
 - Ta fram en tidsplan
 - Dokumentera i testplanen

En mall för testplaner

- ✓ Introduktion och Bakgrund
- ✓ Produktöversikt
- ✓ Testmål (objectives)
 - Funktionstestning
 - Kvalitetskrav
- ✓ Testomgivning
- ✓ Modultester
- ✓ Integrationstester
- ✓ Systemtester
 - specialfall: Acceptanstest*
- ✓ Resurser
- ✓ Planering
- ✓ Rapportmallar

Planering i olika nivåer

- ✓ Detta sker i flera steg, på flera nivåer.
- ✓ Jämför med projekt planering
- ✓ Testplanen → Långsiktig
 - Varför testar vi, funktion & kvalitet (test objectives)
 - Vad skall testas, artefakter (test objects)
 - Testomgivning
- ✓ I varje iteration → Kortsiktig
 - Planering utifrån iterationens innehåll och mål
 - Testdesign
 - Revidering av test

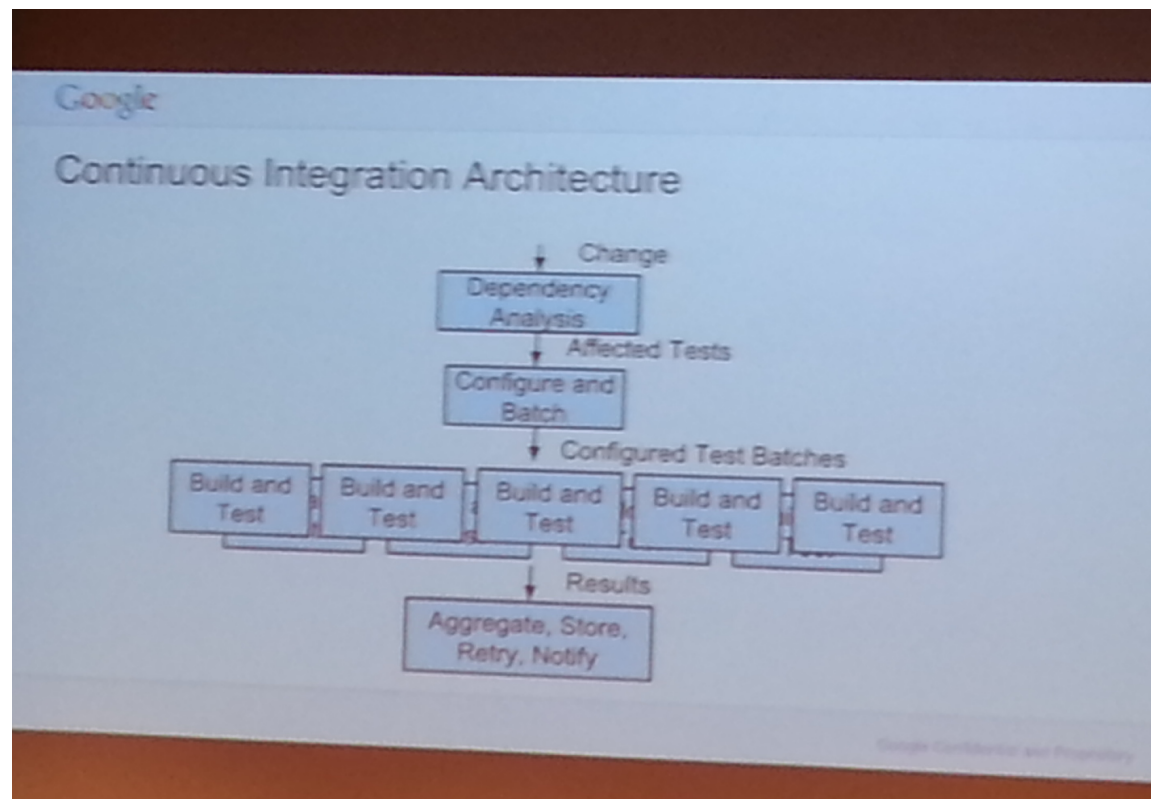
Testning kräver också utvecklingsresurser!

- ✓ Viktigt att tänka på i planeringen!
- ✓ Uppsättning av testomgivningen
 - Testhanteringsverktyg
 - Hantera testfall, specifikation & dokumentation
 - Rapporthantering
 - Drivers - Stubs
 - Emulatorer/simulatorer/hårdvara i test-loopen
 - Kontinuerlig drift och underhåll.
- ✓ Develop test-scripts
 - Test-data and expected output

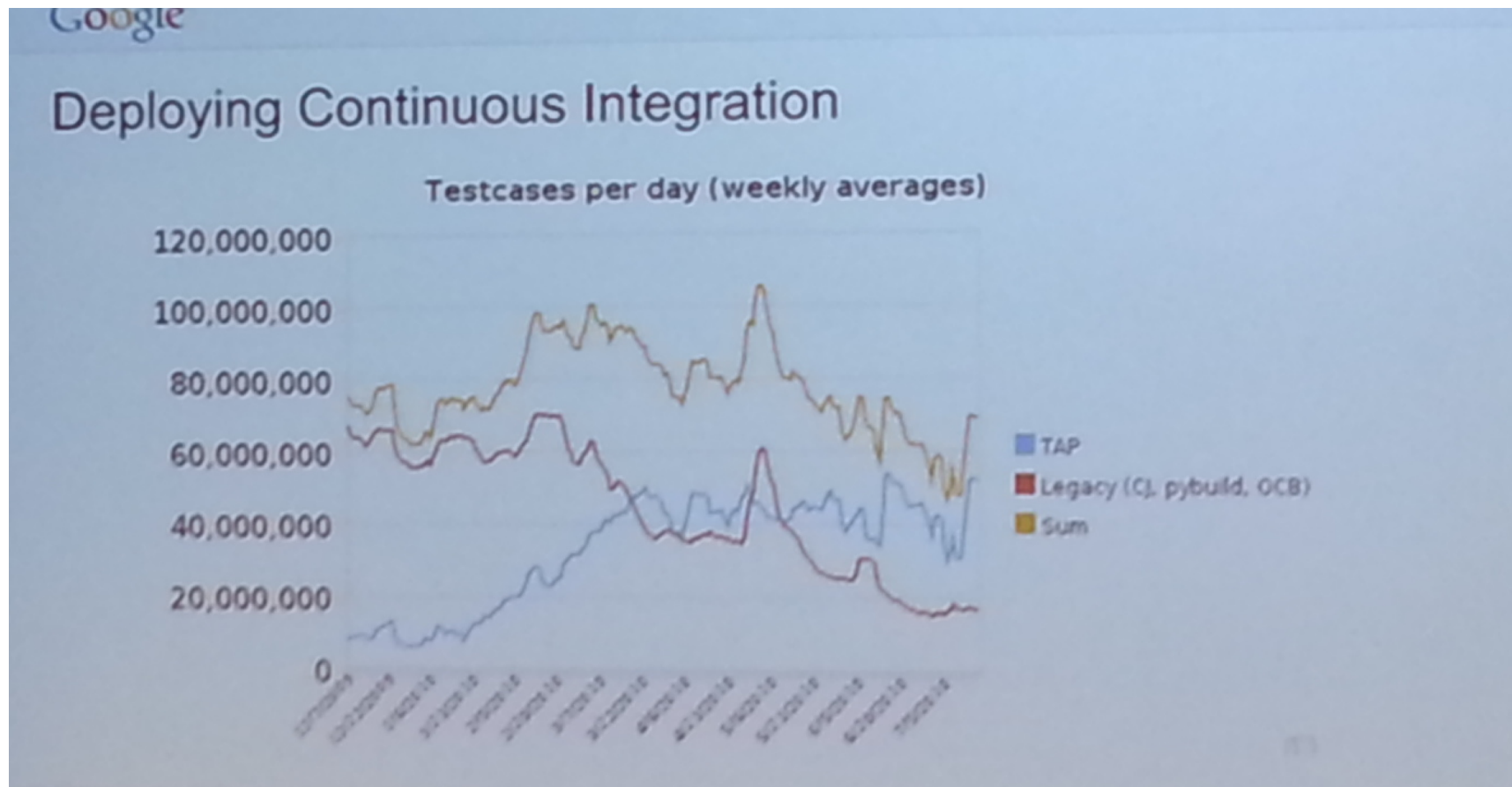
Exempel. “Den stora sökmotorn”

Continuous integration (CI), en strategi inom mjukvaruteknik där man för samman alla utvecklades arbetskopior i en delad “mainline” flera gånger om dagen.

Forts.

Visar antalet testfall som exekveras per dag (genomsnitt). Blå kurva

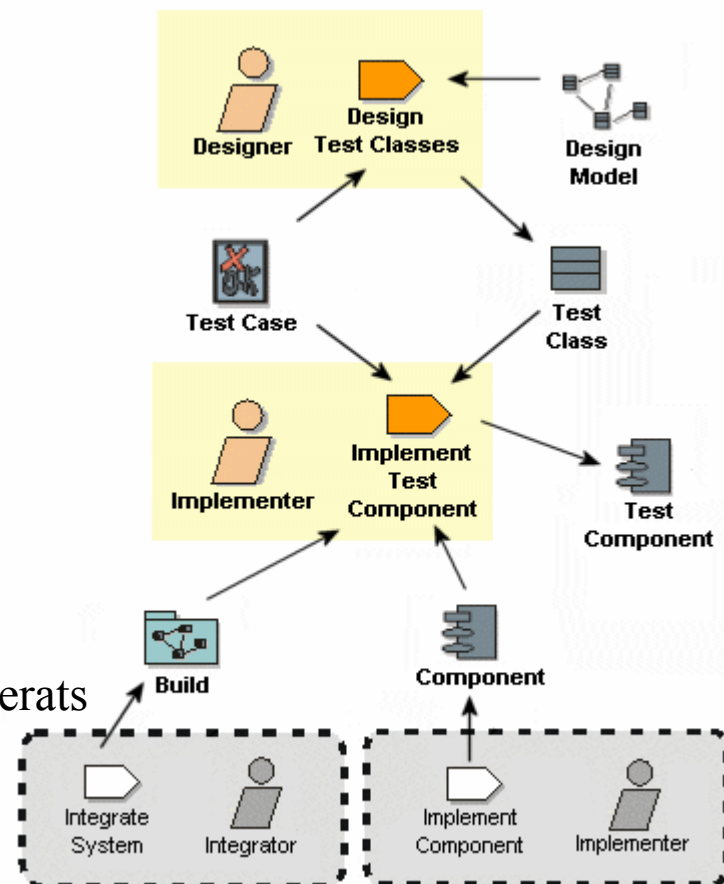
Testning i en iteration

- ✓ I varje iteration behöver man planera för
 - Förberedelser
 - Utförande
 - Analys
- ✓ Varning! Dessa aktiviteter är tidsödande!!!

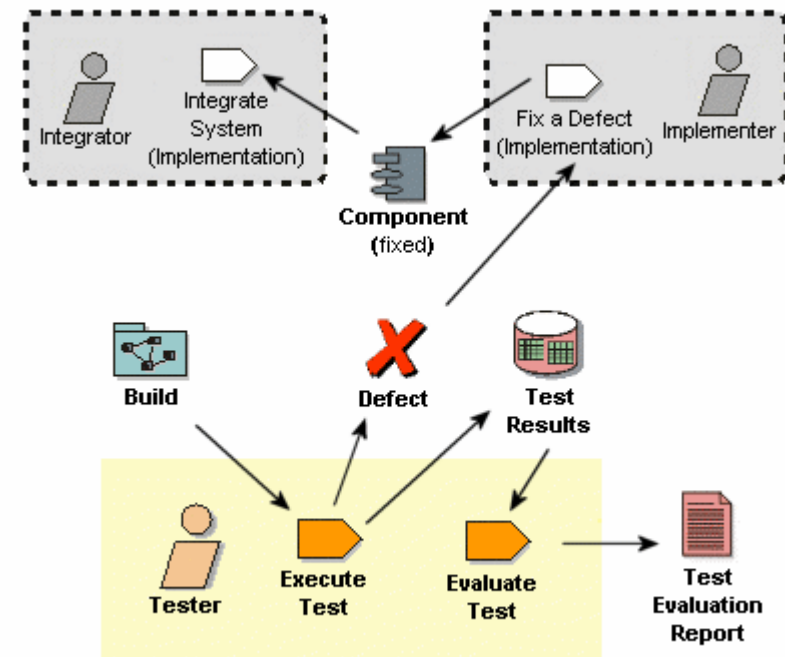
Testförberedelser

- ✓ Information från
 - Testgruppen
 - Arkitekter
 - Utvecklare/integratörer
- ✓ Vad skall göras
 - Design och implementation av testskript
 - För exekvering av testfallen i iterationen.
 - Kopplat till de releaser som planerats för iterationen
 - Glöm inte Testdata!!!

Testexekvering

- ✓ Exekvera testskripten
- ✓ Verifiera testresultaten
- ✓ Eventuellt genomföra en första felanalys för att
 - Identifiera orsak
 - Lokalisera
- ✓ Skriva felrapport
 - Feltyp
 - Var inträffade det.
 - Hur yttrade det sig
 - Koppla till
 - Testfall
 - Testskript
 - Release

Testanalys

- ✓ Syftet är att förbättra testningen
- ✓ Analysera testdata!
- ✓ Kan testerna, testdata och testskript förbättras?
- ✓ Statistisktestning, exempelvis för att se täckningsgrad av tester på kod.
- ✓ Förbättra testerna

Varför?

Vad?

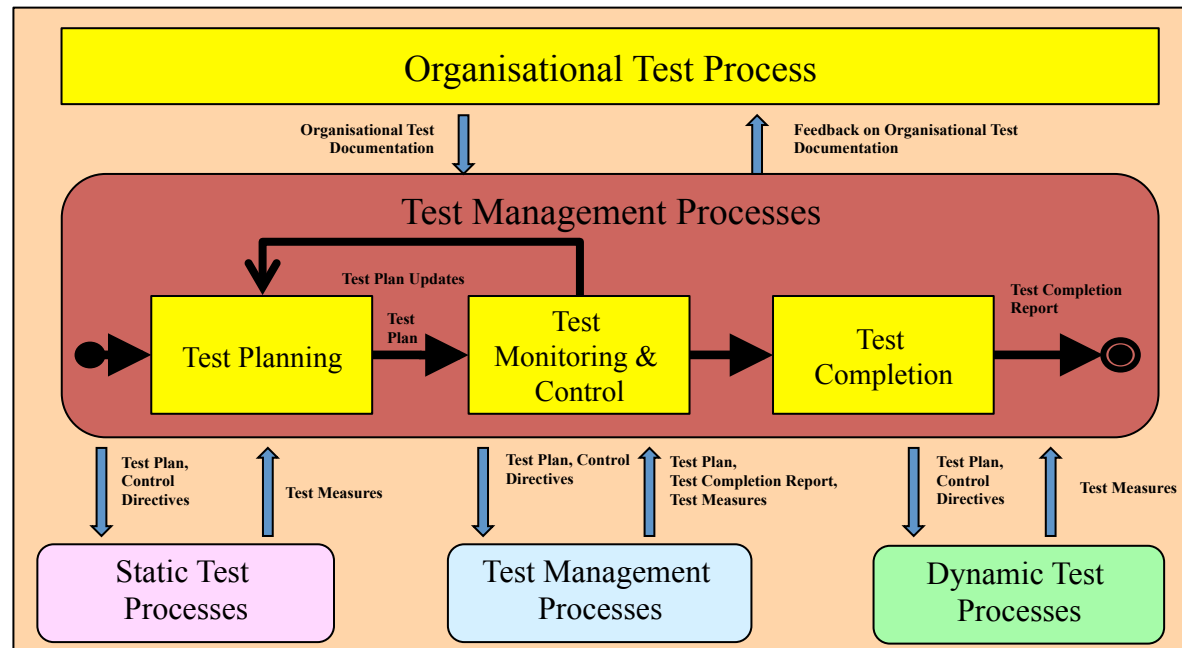
Hur?

Test Object, Objectives & Techniques

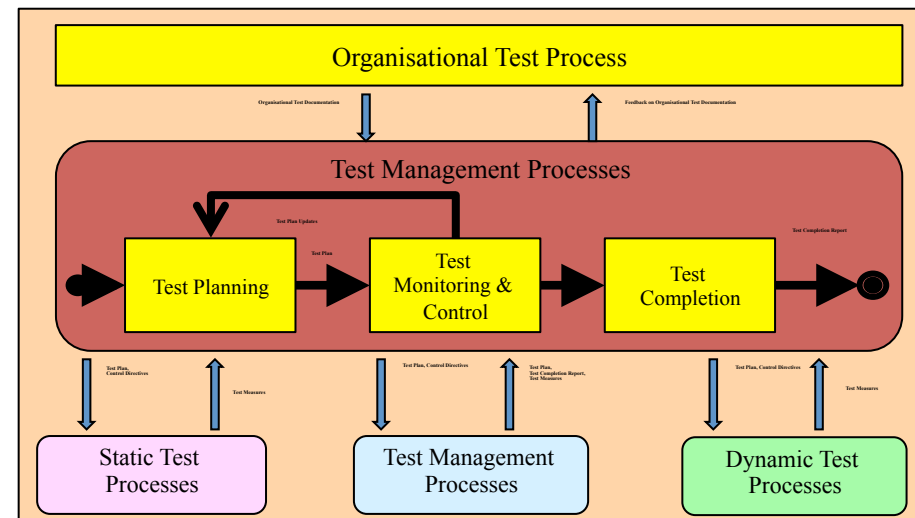
1. *Identifiera* - Test Object → Vad!
2. *Definera* - Test Objective → Varför!
3. *Välj* - Test Technique → Hur!

Test Suite

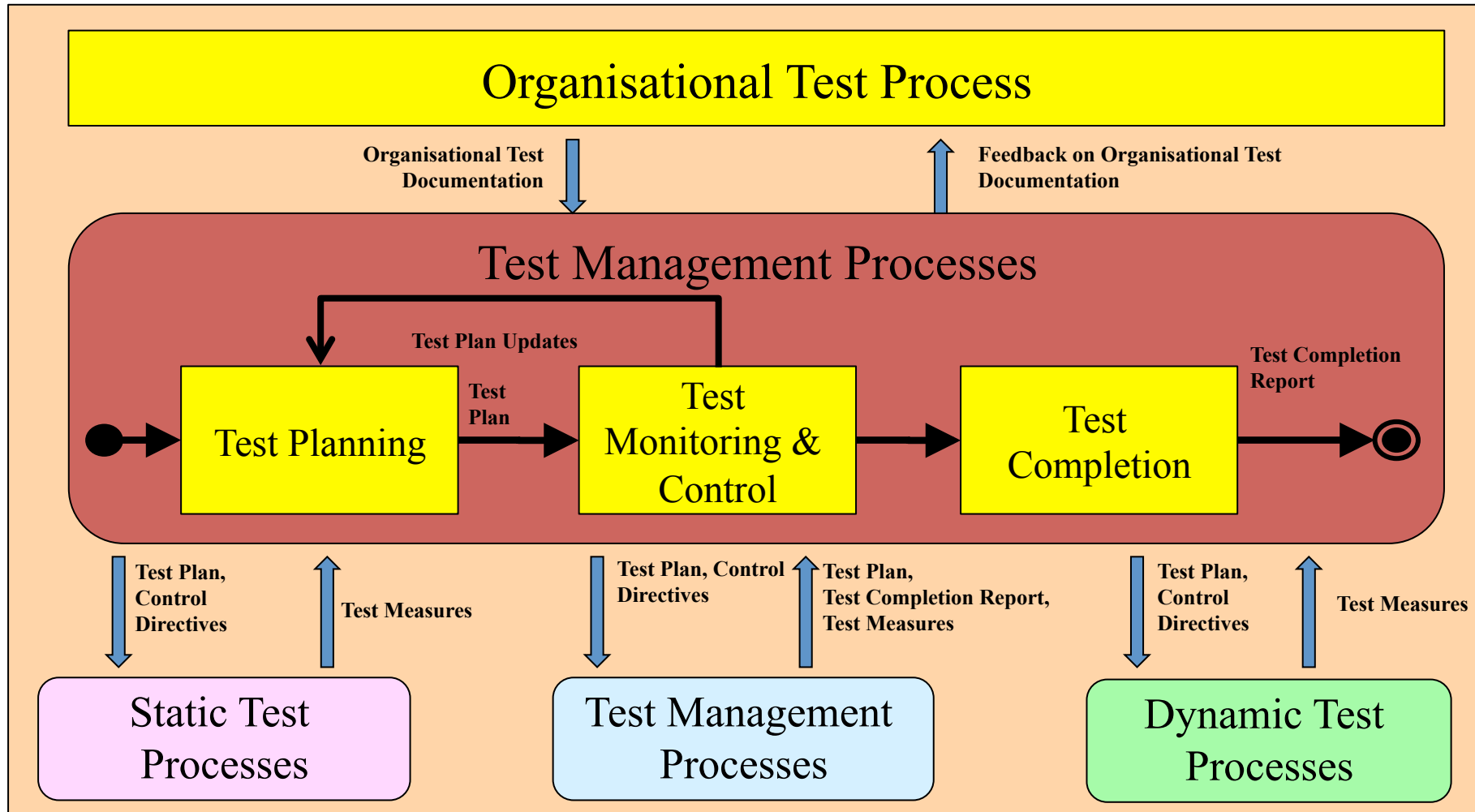

Test Suite – “Testsvit”

- ✓ En samling av *testfall* för att testa ett *mjukvarusystem*
- ✓ En testsvit innehåller
 - Testfall för olika objekt, mål och tekniker.
 - Information om hur man skall konfigurera SUT (System Under Test)
- ✓ Dessutom beskrivs hur systemomgivningen skall sättas upp

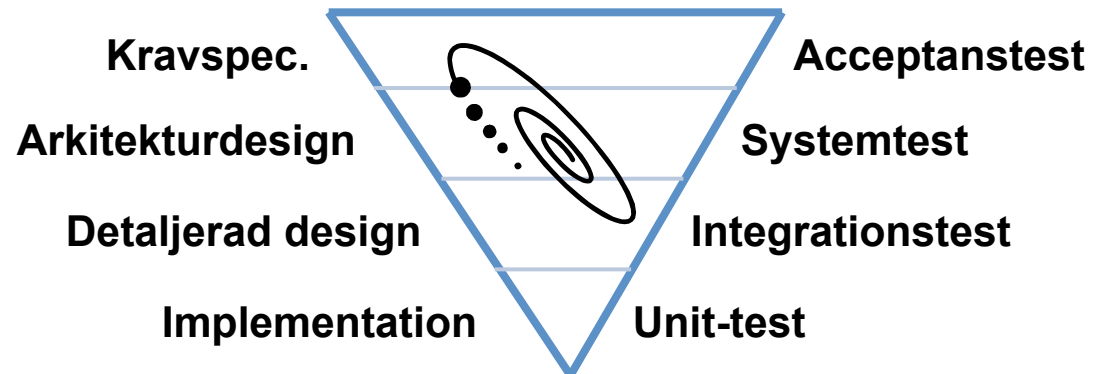

Test Management Processes

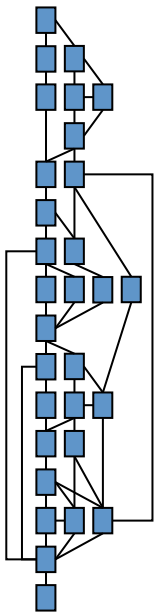
Test nivåer kopplat till faser

- ✓ I varje iteration kan vi testa på olika nivåer
- ✓ Unit-test kopplas oftast direkt till utvecklare
- ✓ Funktions/Integrationstester
- ✓ Systemtester
- ✓ Acceptanstest, sent i transition-fasen

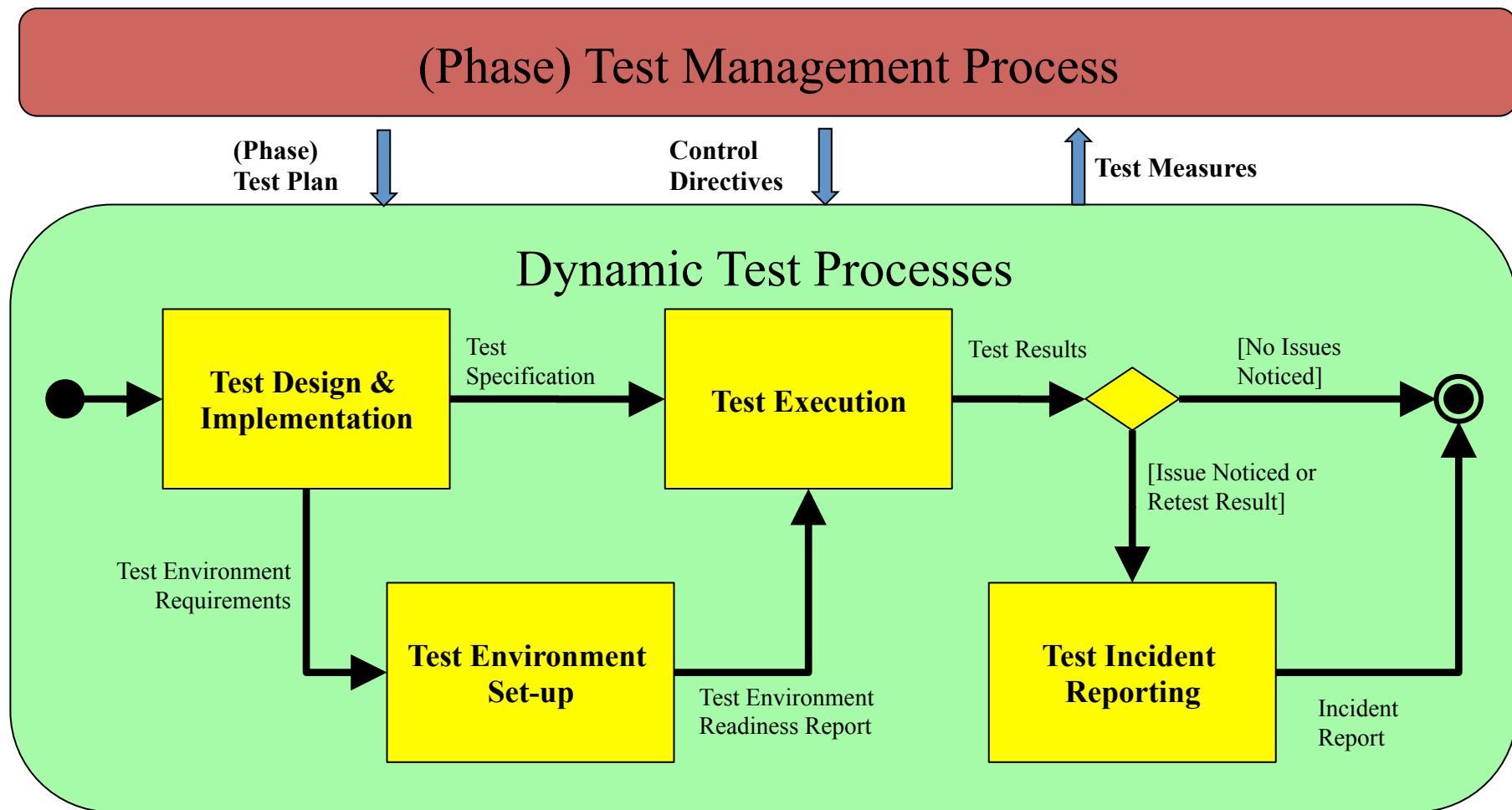

Unittester (UT)

- ✓ UT, verifiera de minsta testbara enheterna i ett system.
- ✓ **Test Object** är "unit" (typiskt en klass eller metod)
- ✓ **Test Objective** är att identifiera fel/defekter i koden.
- ✓ Dynamisktestning
 - UT använder ofta s.k. stukturtestning ("white box testing").
 - Utförs därför oftast av utvecklare med direkt tillgång till koden
 - Man mäter "kodtäckning" (*code coverage*)
- ✓ Statisktestning
 - Granskningar
 - Kodstandard

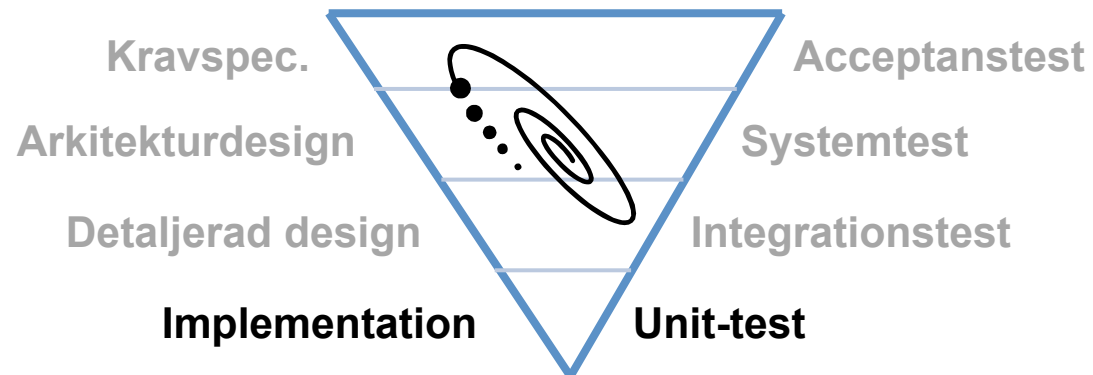

En process för dynamiska tester.

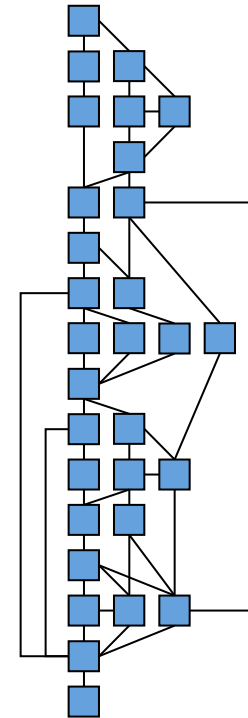
Enhetstester (Unit Test)

- ✓ För enhetstester kan man använda olika typer av verktyg för att effektivisera. Exempelvis
 - Testfallsgeneratorer och Exekveringsstöd
 - Kodtäckningsverktyg
 - Emulatorer.
- ✓ Testspecifikationerna baseras på den detaljerade designen för en enhet!

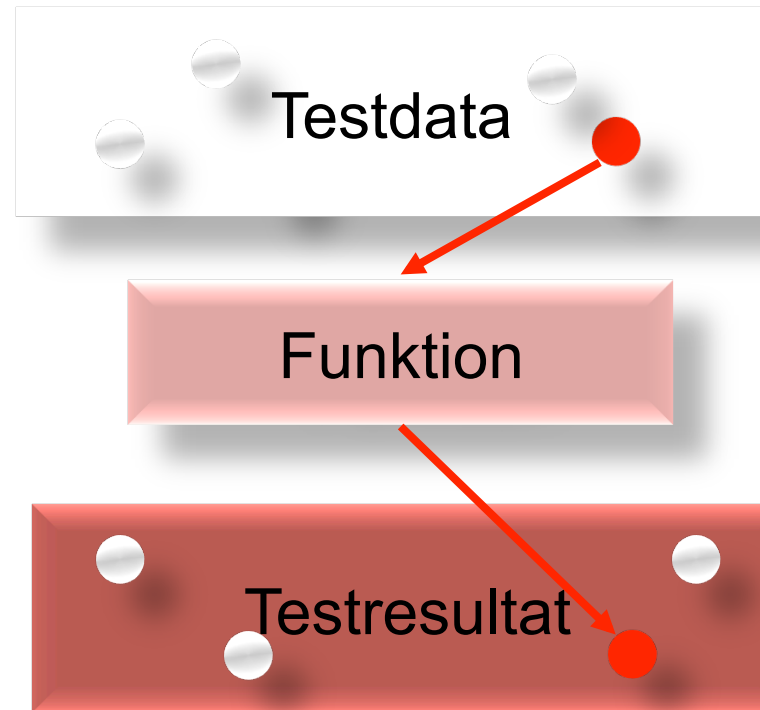

Enhetstestning, Olika strategier

- ✓ Mål (objective) – Identifiera defekter
- ✓ Utmaning
 - Testa så mycket som möjligt av koden
 - Med ett så litet antal testfall som möjligt
 - Optimeringsproblem!!
- ✓ Strategier
 - Black-box, enheten ses som en funktion.
 - White-box, strukturtestning med kodtäckning.

Strategi – Black-box Testning

Indata ”mappas” till förväntat ”resultat”

Black-box testning – Category Partitioning

- ✓ Delar upp *indatadomänen* i *kategorier* som sedan delas upp i *val*
- ✓ Analysera enheten som skall testas (endast signatur och specifikation)
- ✓ Identifiera *partitioner* (uppdelningar) av *ekvivalenta indata* och *utdata*.
- ✓ Tar bort redundans och minimerar storleken på testsviten
- ✓ “Tittar på” gränsvärden!
- ✓ Testaren känner inte till hur enheten ser ut internt.
- ✓ Tekniken är en systematisering av hur erfarna testare arbetar.

Category Partitioning, steg

- ✓ Bryt ned den funktionella specifikationen i enheter.
- ✓ Identifiera parametrar och omgivningsvillkor
- ✓ Identifiera kategorier i informationen.
- ✓ Partitionera vare kategori i val.
- ✓ Skriv testspecifikationer för varje enhet

Sortering exempel

- ✓ Kategorier:
 - Array's size
 - Elementtyp
 - Maxvärde
 - Minvärde
 - Position för max och minvärden
- ✓ Val:
 - Längd: { 0, 1, 2 .. 100, 100 .. INF }
 - Typ: { Integer, Character, Array, Record, ... }
 - Max: ...

Exempel: Sortering

Specifikation:

Input: array av varierande längd och av godtycklig typ

Output: Permutation av indata, sorterad

Minimumvärde

Maximumvärde

Parameterar: Array

White-box testning (strukturtestning)

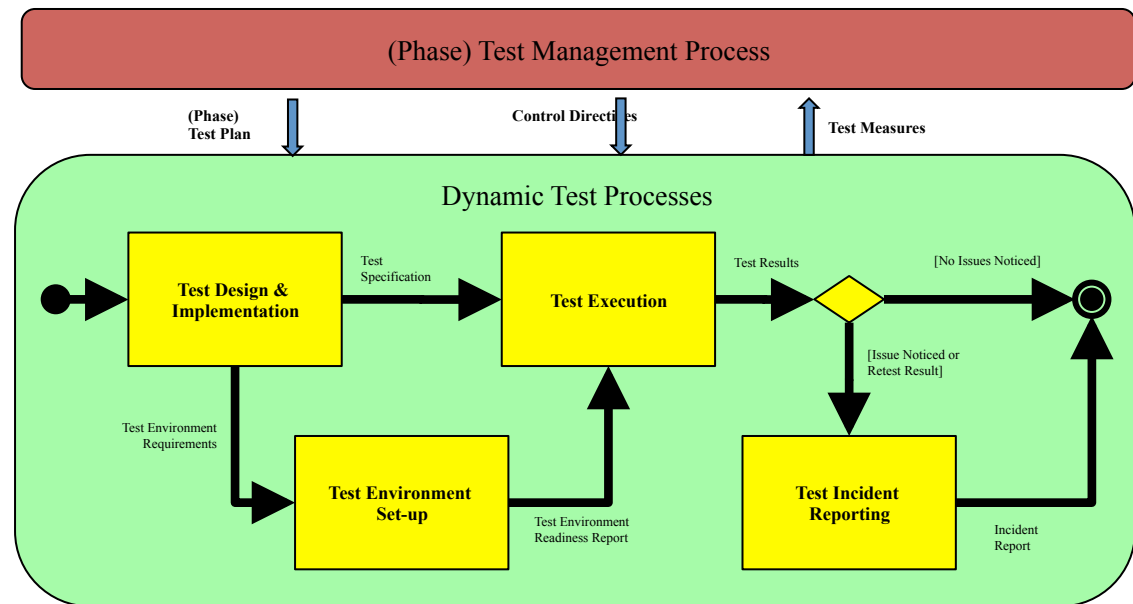
- ✓ Analysera enhetens
 - Signatur,
 - Specifikation,
 - Implementation
- ✓ Testfallen arbetas fram efter implementationens struktur (call-graph)
- ✓ Generera test-data så att så mycket som möjligt av koden ”täcks”

- ✓ Hur många testfall behövs?
- ✓ **Coverage criteria**

White-box testning– Process

1. Välj *coverage criteria*
2. Generera *Control flow* grafer
3. Instrumentera koden för att “mäta” täckning
4. Arbeta fram testfall
5. Exekvera testerna
6. Analysera “täckning”
 1. Upprepa 4
 2. Avsluta

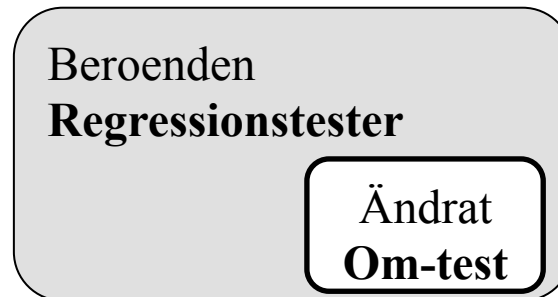
Inför exekvering, förberedelser

- ✓ Vad kan behövas
- ✓ Stubs, simulerar funktionalitet som ännu inte finns
- ✓ Driver, “ersätter” anropande metod som inte heller implementerats
- ✓ Sequencing, metoder som sätter upp och tar ned testomgivningen
 - Exempelvis, initierar en databas innan testerna
 - Återställer den efter testet är avslutat

Iterativutveckling - regressionstester

- ✓ I varje iteration sker ett inkrement, d.v.s. ett “tillägg”
- ✓ Tyvärr räcker det inte att bara testa “tillägget”.
- ✓ Alla beroenden måste också testas.
- ✓ Att testa sådant som inte borde ha förändrats i innevarande iteration kallas regressionstestning.
- ✓ Exempel

Nästa vecka

- ✓ Testning i praktiken
- ✓ Test driven design

- ✓ SCRUM

